



Tiedonhallintalautakunta Informationshanteringsnämnden

Yhteenvetosivu: Selvityspyyntö tiedonhallintalain toteuttamisesta VN/23900/2024

Valtion virastojen ja laitosten, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien sekä kuntien ja kuntayhtymien johdolle,

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019, tiedonhallintalaki) säädetään niistä velvollisuuksista ja vaatimuksista, joita tiedonhallintayksikön tulee täyttää tiedonhallinnassa ja asiakirjojen käsittelyssä. Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunta on käynnistänyt tiedonhallintalain 10 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin siitä, noudatetaanko valtion virastoissa ja laitoksissa, hyvinvointialueilla ja hyvinvointiyhtymissä sekä kunnissa ja kuntayhtymissä tässä selvityspyynnössä mainittuja säännöksiä.

Tiedonhallintalain 11 §:n 1 momentin mukaan tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävän toteuttaminen perustuu tiedonhallintalautakunnan hyväksymään arviointisuunnitelmaan. Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunta on kokouksessaan 6.6.2024 hyväksynyt tiedonhallintalautakunnan arviointisuunnitelman vuodelle 2024 ja suorittaa arvioinnin tiedonhallintalain 5 §:n 1-2 momenteissa säädetyn tiedonhallintamallin laatimisesta ja ylläpidosta. Tiedonhallintalautakunta päätti kokouksessaan 12.9.2024 arviointitehtävän suorittamiseksi tarvittavan selvityspyynnön sisällöstä ja lähettämisestä kaikille arviointikohteena oleville tiedonhallintayksiköille.

Tiedonhallintalain 5 §:n 1-2 momenteissa säädetty tiedonhallintamalli on tullut laatia 1.1.2021 mennessä, jonka jälkeen mallia on tullut ylläpitää. Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien osalta tiedonhallintamallin ylläpitoa koskevat vaatimukset tulivat voimaan 1.7.2021 alkaen. Tiedonhallintalautakunta on arvioinut tiedonhallintamallin ylläpidon tilannetta tiedonhallintayksiköissä vuosina 2020-2023. Tämän selvityspyynnön kohteena ovat ne tiedonhallintayksiköt, joiden tiedonhallintamallin ylläpidossa oli todettavissa puutteita vuoden 2023 arviointiin saatujen vastausten perusteella.

Tiedonhallintalain 11 §:n 2 momentin mukaan tiedonhallintalautakunnalla on oikeus saada arviointitehtävän toteuttamiseksi arvioinnin kohteena olevilta viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä maksutta arviointitehtävän hoitamiseksi välttämättömät selvitykset. Viranomaisen on toimitettava pyydetty tiedot asetettuun määräaikaan mennessä tiedonhallintalautakunnalle.

Tiedonhallintalautakunta pyytää tiedonhallintayksiköiltä selvitystä tiedonhallintalain 5 §:n 1-2 momenteissa säädetyn tiedonhallintamallin laatimisesta ja ylläpidosta. **Selvitys on annettava 31.10.2024 klo 16 mennessä tämän kyselyn kautta.**

Vastausten perusteella tiedonhallintalautakunnalle muodostuu kokonaiskuva tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisesta tiedonhallintayksiköissä, jonka perusteella lautakunta voi kehittää informaatio-ohjaustaan tiedonhallintayksiköille.

Lisätietoja selvityspyynnöstä antavat tiedonhallintalautakunnan sihteerit: Markus Rahkola (puh. 0295 530 139) ja Tommi Oikarinen (puh. 0295 530 150). Sähköposti: tiedonhallintalautakunta@gov.fi

Tiedonhallintalain mukaan tiedonhallintayksiköjä ovat muun muassa valtion virastot ja laitokset, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät sekä kunnat ja kuntayhtymät. Tiedonhallintayksiköllä tarkoitetaan tässä selvityspyynnössä edellä mainittuja organisaatioita.

Vastaajan perustiedot *

Tiedonhallintayksikön virallinen nimi	Etelä-Savon hyvinvointialue
Vastaajan virkanimike ja nimi	Digijohtaja Jukka Mielonen
Tiedonhallintayksikön yhteystiedot	kirjaamo@etelasavonha.fi

Tiedonhallintamallin laadinta

Tiedonhallintalain 5 §:n 1 momentin mukaan: "Tiedonhallintayksikössä on ylläpidettävä sen toimintaympäristön tiedonhallintaa määrittelevää ja kuvaavaa tiedonhallintamallia. Tiedonhallintamallia ylläpidetään palvelujen, asiankäsittelyn ja tietoaineistojen hallinnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi, tiedon-saantia koskevien oikeuksien ja rajoitusten toteuttamiseksi, moninkertaisen tietojen keruun vähentämiseksi, tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoi-mivuuden toteuttamiseksi sekä tietoturvallisuuden ylläpitämiseksi." Tiedonhallintalain 5 §:n 2 momentin kohdissa 1-5 säädetään tiedot, jotka tiedonhallintamallin tulee vähintään sisältää.

Onko tiedonhallintayksikössäne laadittu tiedonhallintalain 5 §:n 1 momentissa säädetty tiedonhallintamalli? *

valmistelu vielä kesken

Mihin mennessä tiedonhallintamalli on tarkoitus laatia ja hyväksyä? Voitte tarkentaa vastaustanne tekstikenttään. *

Vuoden 2025 aikana
Tavoite alkuvuoden aikana

Onko [tiedonhallintalautakunnan suosituksesta tiedonhallintamallin laatimiseksi \(VM/2024/22\)](#) ollut hyötyä tiedonhallintamallin laadinnassa ja ylläpidossa?

4

Miten suositusta tiedonhallintamallin laatimiseksi tulisi kehittää jatkossa, jotta se palvelisi mahdollisimman hyvin tiedonhallintayksinnönne toimintaa?

Hyvinvointialueemme on hyödyntänyt valmista mallia, organisaation johto tarvitse vielä lisäperehdytystä valmiin mallin ja sen hyödyntämiseen.

Mallia tulee kehittää kansallisesti vielä vastaamaan paremmin käytännön tarpeita. --> kansallinen työryhmä?

Integraatioiden ja tietovarantojen kuvausta tulisi tarkentaa (mitä halutaan kuvattavan)

Tiedonhallintalain keskeisenä tavoitteena on parantaa viranomaisten tiedonhallinnan laatua. Tiedonhallintalain 5 §:ssä säädetään tiedonhallintamallista ja sen ylläpidosta. Onko tiedonhallintamallia koskevien säännösten noudattaminen vaikuttanut tiedonhallintanne laatuun?

3

Miten tiedonhallintamallin ylläpito lain esittämässä muodossa (tiedonhallintamallin ylläpidon tarkoitus ja tiedonhallintamallin vähimmäisisältö), on parantanut/heikentänyt tiedonhallintanne laatua?

Laki parantaa tiedonhallinnan laatua, koska organisaatio joutuu pohtimaan omia toimintamallejaan. Tiedonhallintamallin laadintaprosessi on parantanut organisaation tietoturvallisuutta.

Miten tiedonhallintalain tiedonhallintamallia koskevia säännöksiä tulisi kehittää jatkossa?

Malli on väljä, tarvittaisiin esimerkiksi minimitasolle tarkennuksia. Lisää ohjeistusta mikä on riittävä taso. Tarvitaan myös vuoropuhelua mikä on realistista kuvata.

Esim. JHS 179 suositusta tulisi täsmentää kuvattavien tietokenttien osalta.

Voitte halutessanne antaa palautetta tiedonhallintalautakunnalle:

Toivomme yhteisiä pohjia ja yhteistä järjestelmää tiedonhallintamallin kuvaamisen tueksi. Ylimmälle johdolle tarvittaisiin infoja ja koulutuksia tiedonhallintamalliin liittyen.